

Літописи Київської Русі – Повість минулих літ, Київський літопис, Галицько-Волинський літопис.

Українське літописання належить до найдавніших літературних жанрів. Воно зародилось наприкінці 10 століття і розвивалося протягом восьми століть. Це були часи, коли історія і література не розмежовувалися, а літописець водночас був істориком і письменником.

Давні літописи є джерелом історичних відомостей про історію Русі-України, та водночас їх можна розглядати як літературні пам'ятки.

«ПОВІСТЬ МИНУЛИХ ЛІТ»

Перша киеворуська пам'ятка писемності є літопис «Повість минулих літ» (1113 р.), складена на основі раніших літописів. Укладачем цього літопису є Нестор літописець. Джерелами літопису «Повісті минулих літ» є:

- Усна народна творчість – праукраїнські міфи, легенди, перекази, героїчні епоси, у яких відображено вірування східних слов'ян, їх розселення, заснування міст, перелік місцевих племен, пояснено їхні назви;
- Письмові (книжкові) пам'ятки – Біблія, житія святих, візантійські та болгарські хронграфи;
- Авторські свідчення літописців і очевидців – оповідки про князівські походи, війни, мирні угоди, спорудження храмів, укріплень, монастирів, князівські міжусобиці.

КИЇВСЬКИЙ ЛІТОПИС

Київський літопис охоплює 1119-1199 роки і подає виклад подій, що відбулися здебільшого на київській землі.

Щодо авторства, то головним укладачем літопису вважають ігумена Видубицького монастиря Мойсея.

У літописі можна виділити три найбільш важливі теми:

1. Сімейна хроніка Ростиславовичів
2. Літопис переяславського князя Володимира Глібовича;
3. Чернігівський літопис Ігоря Святославовича.

Київський літопис називають «військовим» епосом, оскільки у творі переважно розповідається про війни та походи, князівські міжусобиці.

Найбільш яскравими частинами Київського літопису є воїнські повісті – про князя Ізяслава мстиславовича і похід Ігоря на половців.

Завершується літопис похвальним словом ігумена Мойсея на честь Рюрика Ростиславовича.

ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Найяскравішою пам'яткою літописання Галицько-Волинського князівства є Галицько-Волинський літопис. Він був знайдений у 1809 році.

Особливістю літопису є те, що він спочатку був літературним твором без поділу на роки. Вважають, що у літопису було не менше п'яти авторів.

Літопис складається з двох основних частин:

- I. Літопис Данила Галицького (оповідає про події 1205-1258 років);
- II. Волинського літопису (1258-1290 роки).

Літопис створений з окремих повістей, які об'єднали укладачі літопису. Центральною частиною твору є життя князя Данила Галицького.